

SAOPŠTENJE 51/2024

Datum objave:
19.04.2024.

Preliminarni podaci

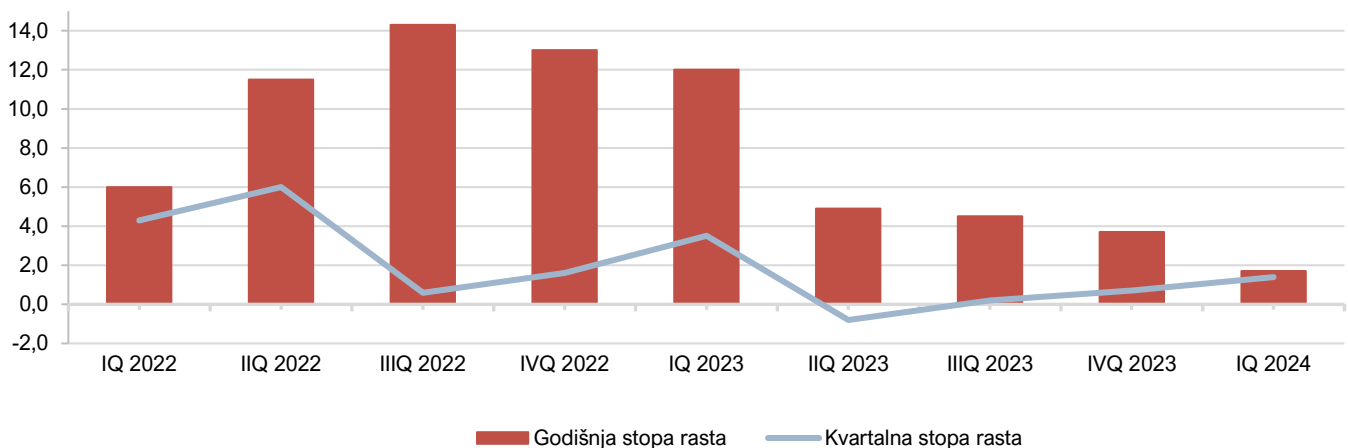
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Prvi kvartal 2024.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u prvom kvartalu 2024. godine u odnosu na prvi kvartal 2023. godine bilježe rast od 1,7%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa prvim kvartalom 2023. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 6,1%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 0,6%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz prvog kvartala 2023. godine.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u prvom kvartalu 2024. godine u odnosu na četvrti kvartal 2023. godine bilježe rast od 1,4%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa četvrtim kvartalom 2023. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 5,6%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 0,3%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz četvrtog kvartala 2023. godine.

Grafik 1. Stope rasta proizvođačkih cijena, u %

- ❖ **Godišnja stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na isti kvartal prethodne godine, u %.
- ❖ **Kvartalna stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na prethodni kvartal, u %.

Tabela 1. Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

NACE Rev.2	NAZIV	I Q 2024 Ø 2023	I Q 2024 IV Q 2023	I Q 2024 I Q 2023
	UKUPNO	101,9	101,4	101,7
B	Vađenje ruda i kamena	108,5	105,6	106,1
C	Prerađivačka industrija	100,2	100,3	100,6
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0
B	Vađenje ruda i kamena	108,5	105,6	106,1
05	Vađenje uglja	109,2	106,1	106,3
07	Vađenje ruda metala	106,2	102,6	108,9
08	Ostalo rudarstvo	100,6	100,0	102,0
C	Prerađivačka industrija	100,2	100,3	100,6
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	99,2	100,6	97,5
11	Proizvodnja pića	101,4	99,8	105,9
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	100,0	100,0	100,0
14	Proizvodnja odjevnih predmeta	99,2	100,0	96,8
16	Proizvodi od drveta, plute i sl.	100,1	99,6	101,6
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	100,0	99,2	101,0
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	100,0	100,0	100,0
20	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	100,0	100,0	100,0
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata	103,1	103,1	103,1
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	99,9	99,6	100,7
23	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	100,0	100,0	100,7
24	Proizvodnja osnovnih metala	99,4	100,1	98,2
25	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	106,7	104,2	110,0
27	Proizvodnja električne opreme	101,1	100,0	102,1
28	Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	100,0	100,0	100,0
31	Proizvodnja namještaja	101,8	99,4	104,5
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0
35	Snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0
	Izabrane grupe proizvoda			
	Elementi i materijali za ugrađivanje u građevinarstvu	100,1	100,3	100,6

Tabela 2. Specijalni agregati

PO NAMJENI POTROŠNJE	I Q 2024 Ø 2023	I Q 2024 IV Q 2023	I Q 2024 I Q 2023
Energija	103,7	102,5	102,6
Intermedijalni proizvodi, osim energije	98,5	100,0	96,9
Kapitalni proizvodi	106,7	104,5	109,1
Trajni proizvodi za široku potrošnju	101,8	99,4	104,4
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	101,0	100,4	102,5

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda koji se izračunavaju na osnovu cijena prikupljenih od domaćih proizvođača realizovanih na domaćem tržištu služe kao jedan od osnovnih kratkoročnih indikatora u ekonomskim analizama i prikazima.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama. U cijenu nije uključen porez na dodatu vrijednost (PDV).

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda su privredna društva koja se bave industrijskom proizvodnjom (sektori B, C i D [Klasifikacije djelatnosti 2010](#), koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara klasifikaciji NACE Rev.2), kao i dijelovi privrednih društava koja su razvrstana u druge sektore Klasifikacije djelatnosti, a zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Uzorak i ponderi su bazirani na godišnjem istraživanju Industrijske proizvodnje (PRODCOM). Proizvođači su odabrani kao najveći proizvođači kategorija proizvoda koje su uključene u istraživanje.

Specijalni agregati:

Energija – uključuje djelatnosti vađenja, proizvodnje, prerade i distribucije energenata.

Intermedijalni proizvodi – uključuju proizvode koji su finalni proizvod jednog proizvodnog procesa, ali se mogu koristiti kao input u drugom proizvodnom procesu.

Kapitalni proizvodi – uključuju tešku opremu koja zahtjeva relativno velike investicije, a kupuju se za korišćenje tokom dužeg vremenskog perioda.

Trajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovno tržište koji su namijenjeni da traju više godina.

Netrajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovnu potrošnju, kupljene od strane potrošača za svakodnevnu ili učestalu upotrebu.

Od januara 2024. godine, referentni period za obračun Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je 2021=100¹. Ova metodološka promjena je ujedno zahtjev Eurostat-a i odnosi se na sve kratkoročne statistike.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Indeks proizvođačkih cijena](#)

¹ U prethodno objavljenom saopštenju bilo je navedeno da je 2015=100, a nakon uočene tehničke greške ispravljeno je na 2021=100.